

Aanvrager:	PrintRoom
Titel:	Books Are Bridges, connecting the popular and the critical
Gevraagd bedrag:	€ 124.860 (€ 90.891 toegekend, resterend budget)

POSITIEF

Inleiding en samenvatting

Stichting PrintRoom dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma onder de naam *Books Are Bridges, connecting the popular and the critical*. Het aangevraagde bedrag is € 124.860 per kalenderjaar. Stichting PrintRoom gevestigd in Rotterdam en dient in binnen het landsdeel west.

PrintRoom in Rotterdam biedt al ruim twintig jaar een plek voor *artist publishing*. Begonnen als een wereldwijd rondreizend archief van kunstenaarspublicaties, is PrintRoom uitgegroeid tot een centrum voor het maken, verzamelen en stimuleren van hedendaagse experimentele strategieën van kunstenaars en ontwerpers die *publishing* (publiceren in brede zin en vorm) als artistiek medium hanteren. Dit doet PrintRoom onder meer door het organiseren van tentoonstellingen, lezingen, boekpresentaties, performances en workshops en een *publisher in residence*-programma. Sinds twee jaar zijn daar de *Books are bridges summit* en *Art book fest* bijgekomen. Ook maakt en geeft PrintRoom eigen publicaties uit en beheert het een dynamische verzameling van kunstenaarsboeken. PrintRoom beschikt dan ook over een unieke collectie van door lokale, nationale en internationale kunstenaars en ontwerpers gemaakte experimentele publicaties. PrintRoom ziet *artist publishing* in de eerste plaats als een community-praktijk waarbij nieuwe en alternatieve vormen van samenwerken worden verkend. Het ziet *artist publishing* niet alleen als medium waarin ideeën worden gecommuniceerd, maar als een interconnectief proces waaromheen gemeenschappen ontstaan, uitwisselingen plaatsvinden en nieuwe manieren van samenleven in de praktijk worden gebracht. Het is een diverse discipline waarin highbrow, populair, conceptueel en activistisch naast elkaar bestaan en elkaar ondersteunen. Zo is er binnen *artist publishing* veel aandacht voor niet-westerse praktijken, queer communities, feminisme en ecologie. PrintRoom kijkt hiervoor onder andere naar de ontwerpfilosofie achter permacultuur. *Artist publishing* biedt de mogelijkheid om verschillen te overbruggen en mensen, tijden, plekken en ideeën te verbinden.

De komende periode richt PrintRoom zich op drie gebieden die met elkaar samenhangen en elkaar versterken. 1. *Artist publishing als ecologie*: Volgens principes uit de permacultuur laat het platform ecologieën ontstaan van vruchtbare uitwisseling. Voorbeeld hiervan is de *Books are Bridges Summit* waarbinnen PrintRoom samen met haar internationale community een ander model van de Art Book Fair ontwikkelt, waarbij juist de onderlinge uitwisseling en duurzame verbinding, ook met de lokale omgeving, centraal staan. Printroom biedt verder alternatieve, gedemocratiseerde publicatieplatforms – onder andere met de eigen *Leesmap*. 2. *Nieuwe manieren van verbinden*: In *Book Klup* en *Publishing Kitchen* worden nieuwe vormen van verbinden ontwikkeld via *artist publishing*. Ook de eigen *Werkplaats* valt onder deze programmaliijn. 3. *De Toekomst van Artists Publishing*: Het initiëren, stimuleren en onderzoeken van nieuwe methodes van behoud, ordening en dynamische (ook digitale) ontsluiting, waarin de eigen *Living Collection* centraal staat. Hieronder valt ook het onderzoeken en belichten van bijzondere *artist publishing*-collecties en het opzetten van creatieve projecten bij collega-instellingen en musea onder de titel *Holiday in the Archive*.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie laat zich positief uit over de aanvraag van PrintRoom. De commissie spreekt van een organisatie die een onderscheidende positie inneemt in het culturele veld en waardeert de duurzame aandacht van het platform voor experimentele strategieën van makers die *publishing* als artistiek medium hanteren. De uitgebreide reflectie in het voorstel geeft hiervan een goed beeld. Dat PrintRoom lokaal sterk geworteld is en tegelijkertijd binnen een internationaal netwerk opereert, laat volgens de commissie zien dat de organisatie in verschillende contexten van betekenis kan zijn. De voorgestelde programmalijnen vindt ze interessant en relevant. De commissie ziet een rijk programma aan tentoonstellingen, lezingen, boekpresentaties, residencies en workshops. Over het geheel genomen beoordeelt de commissie de artistiek inhoudelijke waarde van het voorstel als ruim voldoende. Zowel de vakdeskundigheid, zeggingskracht en oorspronkelijkheid van het programma en het platform worden door de commissie gewaardeerd.

Over de bijdrage aan vakgebied en de maatschappelijke betekenis is de commissie positief. Ze beoordeelt het voorstel op dit criterium als goed. Ze waardeert de maatschappelijk geëngageerde en activistische werkwijze om aan nieuwe duurzame strategieën voor *art publishing* te werken. PrintRoom draagt bij aan het ontstaan en ontwikkelen van nieuw werk en het delen van inzichten uit de maakprocessen middels de *residencies* en workshops. Ook de inzet voor archivering beschouwt de commissie als een waardevolle bijdrage aan het vakgebied.

De commissie beoordeelt de toegankelijkheid en het publieksbereik van PrintRoom als ruim voldoende. De commissie is overtuigd van de waarde van PrintRoom als ontmoetingsplek en inspiratiebron voor makers. Er is goed nagedacht over de doelgroepen en het betrekken van zowel lokale als internationale communities. Die mate van verbinding wordt door de commissie gewaardeerd. De commissie constateert wel dat het bereik vooral een niche, professioneel vakpubliek is, maar tegelijkertijd zet het platform zich in om *art publishing* toegankelijker te maken. Het project de Leesmap is hier een mooi voorbeeld van, evenals projecten als de Book Klup, Publishing Kitchen en de Werkplaats bieden perspectieven. De commissie heeft er vertrouwen in dat PrintRoom een bredere groep kan aanspreken middels de eigen uitgaven en events en de inzet van communicatie van traditionele vormen van promotie, zoals advertenties, nieuwsbrieven en persberichten, alsook digitale vormen.

Op het criterium met betrekking tot de bedrijfsmatige gezondheid beoordeelt de commissie het voorstel als net niet voldoende. De financieringsmix is matig. Er zijn wel aanzienlijke eigen inkomsten uit opbrengsten uit verkoop en de werkplaats. Dat geeft een solide basis om op te bouwen. Daarnaast worden nog verschillende private fondsen en loterijen aangewend. Er is een gedegen risicoanalyse opgenomen in de toelichting op de begroting. De financiële ratio's van PrintRoom zijn verbeterd ten opzichte van 2022, maar zijn nog steeds onvoldoende wat zorgt voor een kwetsbare organisatie. PrintRoom verwacht dat de jaarrekening 2024 een verbeterde liquiditeit en solvabiliteit zal laten zien ten opzichte van 2023. PrintRoom gaat voldoende in op de *Fair Practice Code* en geeft een toelichting op eerlijke werkafspraken en beloning conform de richtlijn van De Zaak Nu.

Alles overziend beoordeelt de commissie de consistentie in doel en opzet van het activiteitenprogramma als ruim voldoende. De commissie constateert dat de verschillende onderdelen in het voorstel van PrintRoom goed met elkaar in balans zijn. De visie en missie worden op een duidelijke manier doorvertaald in het activiteitenprogramma. Het is hoofdzakelijk de bedrijfsvoering en financiële positie waarin PrintRoom zich bevindt die de commissie als een risico beschouwt.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van PrintRoom. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de gemiddelde eindscore op de beoordelingscriteria, zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking blijkt dat met het toekennen van de aanvraag van PrintRoom het subsidieplafond wordt overschreden. Er is voor de toekenning een bedrag beschikbaar van € 90.891 per jaar. De commissie adviseert het bestuur dit bedrag aan PrintRoom toe te kennen, onder de voorwaarde dat een nieuwe sluitende begroting wordt ingediend.